

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Jana Čížka a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., ve věci

navrhovatele: **K. L.**

bytem N., M.

proti

odpůrcům: **1) Městský úřad Brandýs nad Labem – Stará Boleslav**

sídlem Masarykovo náměstí 1/6, 250 01 Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

2) SNK – S námi za lepší Měšice

zastoupeno zmocněnkyní J. L.

bytem X, M.

o návrhu na určení neplatnosti voleb do Zastupitelstva obce Měšice konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018

takto:

I. Návrh se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Dne 12. 10. 2018 byla Krajskému soudu v Praze doručena volební stížnost podle ustanovení § 90 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a § 60 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), v níž navrhovatel brojil proti zvolení zastupitelů obce Měšice vystupujících za volební stranu odpůrce 2), konkrétně zmiňoval zvolené kandidáty J. R., JUDr. D. N. a D. M. a dále náhradníka M. F. Uvedl, že tato volební strana se měla dopustit lživé propagandy. Namítal, že jmenovaní kandidáti neřešili věcnou kritiku uvedenou v korespondenci navrhovatele za posledních 4 až 8 let, veřejně lhali, vědomě klamali voliče, nedodržovali slib zastupitele a etický kodex z roku 2015, který si odsouhlasili, nebyli připraveni na schůze Zastupitelstva obce Měšice a hlasovali pro rozkrádání peněz daňových poplatníků. Navrhovatel ve své stížnosti též tvrdí, že jmenovaní kandidáti „*přivedli vědomě obec Měšice k bankrotu ve výši 594 438 150 000 Kč k 31.9.2018 a 10% z této navyšované částky za každý byt začínající měsíc do skončení kauzy.*“ Požadoval mj. též, aby se kandidáti odpůrce 2) na první veřejné schůzi zastupitelstva vzdali mandátů. K volební stížnosti navrhovatel doložil pouze jím dříve sepsaná podání, jež měla být v minulosti adresována různým státním orgánům a též obci Měšice (doklady o odeslání či podací razítko chybí, stejně jako případné odpovědi těchto adresátů).

2. Odpůrce 1) se k návrhu v soudem stanovené lhůtě nevyjádřil. Zmocněnkyně odpůrce 2) pouze sdělila, že na obecním úřadě pracuje jako matrikářka a volby dělá již 10 let, přičemž k osobě navrhovatele nemá co dodat.
3. Poté, co ověřil, že návrh byl soudu doručen včas v rámci desetidenní lhůty pro podávání volebních stížností po vyhlášení výsledků voleb ve Sbírce zákonů (výsledky voleb byly vyhlášeny sdělením Státní volební komise publikovaným pod č. 225/2018 Sb. v částce Sbírky zákonů č. 122 rozeslané dne 9. 10. 2018) a že navrhovatel je zapsán ve výpisu ze stálého seznamu voličů (§ 60 odst. 1 volebního zákona), a jako takový tedy je oprávněn volební stížnost podat, soud přistoupil k vlastnímu posouzení návrhu.
4. V první řadě soud předesílá, že podání navrhovatele v sobě směřuje vedle námitek dotýkajících se samotných voleb i řadu jeho námitek, které mají povahu spíše stížností na činnost různých soudů a soudních osob. V tomto řízení se soud mohl zabývat pouze okolnostmi, jež mají vztah k volbám do obecního zastupitelstva, a proto se dále vyjadřuje pouze k nim. Posouzení případných námitek proti soudům a soudním osobám přísluší předsedovi soudu mimo toto řízení.
5. Protože volební stížnost vedle námitek proti konkrétním osobám kandidátů odpůrce 2) směřovala též do okolností předcházejících samotnému hlasování (tvrzená lživá kampaň), byl návrh posouzen jako návrh na neplatnost voleb (srov. závěry usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2012, č. j. 50 A 22/2012-44, publikovaného pod č. 2818/2013 Sb. NSS a dostupného – stejně jako další zmíněná rozhodnutí správních soudů – na www.nssoud.cz).
6. V této souvislosti je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Ústavního soudu (dále jen „ÚS“) vycházející z demokratického principu legitimacy veřejné moci, dle něhož je lid jejím zdrojem a v této roli se podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb (čl. 1 odst. 1, čl. 2 odst. 1 Ústavy), platí pro volební soudnictví vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů; předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá (nález ÚS ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04). Řízení ve věcech volebního soudnictví je proto založeno na ústavním principu ochrany rozhodnutí, které vzešlo z vůle většiny vyjádřené svobodným rozhodováním a respektujícím práva menšiny. Úprava ověřování voleb je přitom alternativně založena na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru nebo alespoň možné příčinné souvislosti (princip potenciální kauzality ve volebním soudnictví). Tuto možnou příčinnou souvislost je však třeba vykládat nikoli jako pouhou abstraktní možnost. Z čl. 21 odst. 4 Listiny lze dovodit právo zvoleného kandidáta na nerušený výkon funkce po stanovené časové období (srov. nález ÚS ze dne 10. 1. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 30/95), rozhodnutí voličů jako suveréna může tudíž soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak a byl by zvolen jiný kandidát.
7. Na tyto východiska navazuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“; srov. např. usnesení NSS ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12, č. 354/2004 Sb. NSS) která v obecné rovině definuje tři základní předpoklady pro vyhovění volební stížnosti takto:
 - (1.) nezákonnost, tzn. porušení některých ustanovení volebního zákona, popř. zákonů souvisejících;

(2.) vztah mezi touto nezákonností a zvolením kandidáta, jehož zvolení je napadeno volební stížností a

(3.) zásadní intenzita této nezákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu předmětného kandidáta. Jinak řečeno, tato intenzita musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k nezákonnému jednání nedošlo, nebyl by určitý kandidát zřejmě vůbec zvolen.

8. Zatímco podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2016 postačovalo, jestliže zjednodušeně řečeno zásadní intenzita nezákonnosti způsobovala „zatemnění“ volebních výsledků, tzn. jejich zásadní zpochybnění, zákonodárce novelou provedenou zákonem č. 322/2016 Sb. s účinností od 1. 1. 2017 dále zpřísnil požadavky na navrhovatele v tom směru, že v návaznosti na jeho návrh musí být zjištěno, že namítaná nezákonnost skutečně výsledek volby ovlivnila. Pokud jde tedy o třetí zmiňovaný předpoklad, nepostačí již jakkoliv vysoká pravděpodobnost vlivu nezákonnosti na výsledek voleb, ale pro zásah soudu je vyžadováno dosažení praktické jistoty, že by bez namítané nezákonnosti byl výsledek voleb jiný.

9. K argumentaci navrhovatele v tomto směru musí soud uvést, že navrhovatel ničím nedokládal, že se odpůrce 2) skutečně dopustil tvrzené lživé propagandy a veřejného lhaní. Pokud navrhovatel k návrhu přiložil svá podání údajně učiněná v minulosti, k těm jako k důkazům nelze přihlížet, neboť nejsou ničím jiným, než též pouhým tvrzením navrhovatele (ostatně z nich není ani patrné, že by byla označeným orgánům kdy doručena). Žádné dokumenty, jejichž původcem by byl odpůrce 2) či obec Měšice předloženy nebyly. Jedná se tedy pouze o ničím neprokázané tvrzení navrhovatele, z něž nemůže soud vycházet, nehledě na to, že není ani s praktickou jistotou prokázáno, že by v případě pravdivosti tvrzení žalobce skutečně takovou nečestnou volební kampaní byl ovlivněn výsledek voleb v tom smyslu, že by bez takové volební kampaně byli zvoleni jiní kandidáti.

10. V tomto směru platí, že to nejsou soudy, kdo by měl rozhodovat o tom, koho si voliči přejí, aby je zastupoval při správě věcí veřejných. Je na voličích, aby způsob vedení volební kampaně volební stranou a jejími příznivci, obsah jimi učiněných prohlášení i reakci jiných volebních stran na tato (případně i lživá) prohlášení kriticky zhodnotili a podle toho se rozhodli, zda a komu dají svůj hlas. Do tohoto rozhodování voličů nepřísluší soudům vstupovat a jeho výsledky měnit s výjimkou zcela ojedinělých situací, v nichž by bylo prokázáno, že okolnosti prakticky znemožnily dotčeným kandidátům a volebním stranám reagovat na závažná nepravdivá sdělení zvolených volebních stran a kandidátů, která zjevně ovlivnila velké množství voličů, a změnila tak výsledek voleb (srovnej též obdobné závěry usnesení NSS ze dne 18. 2. 2013, č. j. Vol 44/2013-72, č. 2833/2013 Sb. NSS, nebo usnesení ze dne 21. 2. 2018, č. j. Vol 50/2018-46, č. 3739/2018 Sb. NSS).

11. Uvedené o to více platí pro další námitky navrhovatele poukazující na z jeho pohledu nevyhovující výkon funkce zastupitele, popř. místostarosty opakovaně zvolenými kandidáty do obecního zastupitelstva. Jím namítané skutečnosti (údajné zadlužení obce, nepřipravenost zastupitelů, neřešení jeho podání, tvrzené lži) nepochybně navrhovatel promítl do svých úvah o tom, koho bude do obecního zastupitelstva volit, a stejně tak mohli učinit i ostatní voliči. Navrhovatel ostatně měl možnost z důvodu nespokojenosti s dosavadním vedením obce kandidovat i sám za

některou z volebních stran, popř. sám sestavit volební kandidátku a usilovat ve volební kampani o hlasy ostatních občanů obce, má-li za to, že by uměl vést obec lépe.

12. V demokratickém státě představuje cestu k nápravě neuspokojivého stavu věcí veřejných výkon aktivního či pasivního volebního práva v pravidelně se opakujících volbách, a nikoliv volební stížnost domáhající se autoritativního rozhodování soudní moci o tom, kdo si zaslouží vykonávat mandát zastupitele a kdo nikoliv. Aktivistický přístup volebních soudů, jež se navrhovatel nepřímě s cílem prosadit své politické přesvědčení domáhá, by přímo narušoval samotné jádro demokratického právního státu a zbavoval by volené orgány obcí demokratické legitimacy, dané tím, že vhodné osoby vybírají podle své vůle občané příslušné obce, nikoliv nevolený orgán v podobě soudu.
13. S ohledem na shora uvedené argumenty tedy lze shrnout, že navrhovatelem uplatněné důvody nejsou podloženy jakýmkoliv důkazy a z většiny navíc ani v případě jejich prokázání neumožňují uzavřít, že byla porušena ustanovení zákona takovým způsobem, že byl ovlivněn výsledek voleb do Zastupitelstva obce Měšice. Soud proto návrh zamítl.
14. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s., jež stanoví, že ve věcech volebních nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí není kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Toto usnesení nabývá právní moci vyvěšením na úřední desce soudu bez ohledu na okamžik jeho doručení účastníkům řízení (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Praha 25. října 2018

Mgr. Jan Čížek, v. r.
předseda senátu

